

Izboja razen nedelj in
praznikov vsak dan
popoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obli. Rokopise se ne vrača.

Inzerati: Enostolpna peti-
vstica 80 vin., pogojen
prostor 1 K; razglaš in
poslano vrtice po 60 v.
večkratne objave po do-
govoru primaren popust.

NAPREJ

Glasilo Jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Posamezna šte. stana
30 vinarjev.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto 60 K, za pol
leta 30 K, za četrt leta
15 K, za mesec 6 K.
Za Nemčijo celo leto 85 K,
za ostalo tujino in Ameriko
72 K. — Reklamacije za
list so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

PROLETARCI!

Pripravite se, da dostojno proslavite naš praznik

PRVI MAJ!

1. maja počiva vse delo! — Vse delavnice, trgovine, vsi
uradi, vse šole naj praznujejo praznik dela!

Brez odgovora.

V torkovem »Napreju« smo vprašali gospode pri »Zvezi« in pri »Narodu«, da naj nam povedo, pod pritiskom katerih krogov se je pravzaprav poslalo železniškemu ministru v Beogradu brzojav, v katerem se ga je opozarjalo na nevarnost, da izbruhne železničarska stavka že 3. aprila. Ker se do tedaj od strani naših železničarjev sploh ni mislilo na stavko, je očitno, da se je najprej žugalo s štrajkom v krogih, ki ne spadajo v socialistično stranko... Izredno radovedni smo, kaj tiči za tem. In še najboljšje bi bilo, ako bi pojasnili zadevo tisti, katerih se je naše vprašanje tikalo. Če zahtevamo pojasnila od njih, imamo svoje vzroke in sicer silno tehtne vzroke...

Doslej nismo še dobili odgovora, pa mislimo, da ni to pripisovati kaki zadržki...

»Narod« objavlja sicer še vedno članke in napade, ki so v zvezi z zadnjim železničarskim gibanjem; ne more in ne more mirovati. Njegova stvar. Čudno se nam pa zdi, da nima prostora za kratko pojasnilo o zadevi, ki je vendar tako velike važnosti za vsa zgodovinska dejstva železničarskega boja, za vse, kar se je zdejlo tako strastno govorilo in pisalo proti hujškanju in rovarjenju, in sicer zgolj zaradi tega, ker so naši železničarji 8. aprila (ne 3., gospodje!) komaj žugali s stavko!

Kako naj so-limo vaše početje? Zagnali ste se z vso silo proti našim sodrugom in proti celokupnemu železničarskemu gibanju; očitali ste nam izdajstvo, govorili ste o sumljivih elementih, ki so prodani Nemcem in Italijanom; razburkali in zastrupili ste vso javno mnenje. Nazadnje se pa izkaže, da so žugali s stavko že 3. aprila taki krogi, ki so nam zelo daleč, vam pa zelo blizu... Odgovorite! Stvar je zelo važna, tako važna, da smo pripravljeni v nasprotnem slučaju poseči po zelo neprijetnih virih...

Kdo je pravzaprav hujškal in žugal do 3. aprila? Odgovorite!

Slovenci in Jugoslavija.

V.

Oglejmo si sedaj nekoliko gospodarski položaj posameznih dežel. Začnimo pri nas.

Slovenski gozdovi so nam dali leta 1910. bruto za skoro 37 milijonov kron lesa, od katerega je bilo približno 27 milijonov kron konstruktivnega, približno 10 milijonov kron pa za kurjavo. Ti gozdovi merijo okroglo 900.000 ha. Od naših

rudnikov smo dobili istega leta bruto za okroglo 20 milijonov rube. Vodnih sil, skoro že vseh naštetih, imamo na Slovenskem približno za 600.000 konj. V tem tiči lepo narodno premoženje, ki donasa letno do 60 milijonov, in ki se bo v kratkem še podvojilo. Zračunajmo, da znaša vzdrževanje teh podjetij in vsega, kar je z njimi v zvezi, polovico te vsote, nam ostane še vedno 30 milijonov letnih čistih dohodkov (zračunano po razmerah leta 1910.), kar znaša približno tritrti del, kolikor je znašal ves provincialni proračun slovenskih dežel (ali tretjino srbskega proračuna) pred vojno. Iz te vsote naj bi se plačevali naši dolгови, ki po tej vojni ne bodo ravno malenkostni, podpiralo naše šolstvo, ki ne sme in ne sme nazadovati, dvignilo naše poljedelstvo itd.

Oglejmo si sedaj položaj v drugih provinciah.

Na Hrvaškem so dali gozdovi (1,5 milijonov ha) leta 1905. okroglo 4,5 milijonov kron, od katerih odpade 1,2 milijona kron za stroške. Rudarstvo naravnost rudimentalno, vodnih sil veliko manj, nego pri nas.

V Bosni Hercegovini: gozdovi letno bruto približno 31 milijonov kron. Rudarstvo prilično kakor pri nas; zaostaja v izrabi in organizaciji pa daleč za nami. Vodnih sil precej, toda premalo naštetih.

V Dalmaciji: Vse sila skromno, razven vodnih sil.

Srbija dobiva iz 600.000 ha drž. gozdov letno bruto približno 370.000 frankov. Oni, ki poznajo ordotne razmere pravijo, da so tam gozdovi le za nekatere močnejake in šumarje. V tem oziru, da imamo tam poseben sistem... Rudarstvo v Srbiji je skromno razvito; vodne sile znatne na Donavi.

Vojvodina nima ne gozdov, ne rude. Vodnih sil ima na Donavi za približno 300.000 konj.

Macedonija nima ne gozdov, ne vodnih sil; za rudarstvo jej pa primanjkuje delavcev.

Črna gora ima gozdov, ki pa bodo še precej let nepristopni; vodnih sil bomo malo; rude je in ni. Zaenkrat sploh ničesar.

Po tem kratkem pregledu nam je takoj očitno, da, ako hočemo vse nasilno združiti in centralizirati, boste Slovenija in Bosna-Hercegovina največ dajala, dobivali pa presneto malo; zlasti Slovenija bi ostala popolnoma na cedilu, ker potrebuje v sorazmerju z drugimi najmanj.

Slovenci pa nočemo nazaj; hočemo nasprotno povzdigniti naše gospodarstvo, naše šolstvo, vse naše kulturne potrebe... Ali ne bo naš obstoj in naš napredek kratkoročno uničen, ako bomo morali nositi stro-

ške za druge, pasivne dežele, ako se ne bomo mogli sami upravljati?...

Omeniti bi bilo pri tem še ono nadvse važno poglavje o vojnih dolgovih... Strah in groza.

Dolgovi bivših avstrijskih dežel so kolikortoliko »domača« posojila avstro-ogrskih kapitalistov in bank. Dolgovi Srbije, Macedonije in Črne gore so pa antantina posojila. Vojna se je bila v prid lastnega in antantnega kapitalizma. Naše načelo je, da se teh dolgov ne prizna. Ali medtem, ko se lahko otresemo dolgov na pram lastnim kapitalistom in bankam, ne bo na drugi strani lahko urediti račun z antanto, ki ne bo skratka odnehala od svojih tržtev, in ki nas lahko vedno prisili s puškami in topovi, da jej poravnamo dolgov. Ako se ne bo delalo razlike med posameznimi provincami, marveč vse kratkoročno centraliziralo, bomo plačali ne samo lastne dolgov, marveč tudi dolgov Srbije in drugih. S tem smo pa kratkoročno vsi uničeni, mi Slovenci v najhujši meri. Tisti, ki se slepo ogrevajo za najstrožji centralizem in ki ne gledajo naprej, naj pomislijo vsaj na te tehtne okolnosti...

In naši dolgovci napram francoskim bankirjem in kapitalistom niso ravno navadni drobci. Milo zračunano bodo ti dolgovci znašali od 2 do 3 milijarde na vsak milijon prebivalstva Jugoslavije!

Da se ustavimo pri tem, da ne primerjamo, koliko bi v tem sinčaju plačali Slovenci...

Pozor, ne derimo v pogubo, glejmo naprej.

Premisljimo; preiskujmo okolnosti, uvažujmo naš položaj.

Uredimo državo na način, da bomo živeli in napredovali, ne nazadovali in poginili.

Konferenca v Prevaljah.

Na velikonočni ponedeljek so se zbrali zaupniki delavskih organizacij meziške doline v Prevaljah na velepomembni konferenci. Zastopane so bile: politične organizacije iz Prevalj, Guštana, Lješe, Mežice in Črne, strokovne organizacije iz istih krajev ter sledeče konsumne organizacije: podružnica Črna kons. društva Einigkeit, meziško gospodarsko društvo ter filijali Prevalje in Guštana od kons. društva za Ljubljano in okolico. Izvrševalni odbor ljudst. soc.-dem. stranke je odposlal na konferenco sodruga Antona Kristjana, konsumno društvo za Ljubljano in okolico sodruga Dražila in del. izobraževalno društvo »Svoboda« sodruga Mici Urbančeve. Kot gosta sta bila prisotna še: zastopnik kovi-

narske organizacije iz St. Lovrenca na Pohorju ter sodrug Sebastijan za politično nemško soc.-dem. organizacijo v Velikovu.

Predsednik sodrug Muri iz Črne je po otvoritvi konference podal besedo sodrugu Ant. Kristjanu, ki je v govoru, nad dve uri trajajočem, obrazložil naloge delavstva v sedanjih velevažnih dobi vobče in nalogah delavstva meziške doline še posebej. Podal je izčrpljivo sliko položaja, v kateri je privela dolgoletna vojna delavsko ljudstvo — orisal je poti, po kojih hodi sedaj delavstvo Rusije, Ukrajine, Ogrske — in one, ki jih smatra za prave večinsko delavstvo Nemčije, Nemške Avstrije, Češke ter one, ki jih odobrava delavstvo antantnih dežel. Podrobno je razpravljal o stanju našega delavstva v Jugoslaviji in še posebej v Sloveniji. Jasno je predložil zbranim: kaj je sedaj naša naloga v političnem, strokovnem, gospodarskem in kulturnem oziru.

V debati so govorili ss.: Muri, Mrkva, Vuga, Sebastijan, Vošank, Dražil in drugi.

Sodr. Dražil je očrtal nato se podrobno delo, ki ga je izvršiti na konzumno-zadružnem polju. Sodr. Mici Urbančeva pa je poročala o važnosti in pomenu del. izobraž. društva »Svoboda«.

Navzoči so soglasno odobrili sledeče:

a) izvoli se okrajni politični odbor za meziško dolino, ki ureja v sporazumu z izvrš. odborom stranke vse politično delo. V ta odbor je konferenca poklicala ss.: Brunker (Prevalje), Mrkva (Guštani), Vuga (Lješe), Muri (Črna), Ferjančič (Mežice), Smidhofer (Holmec), Macarol (Dražila). Glavni zaupnik s. Mrkva (Guštani). — Prvi maj se proslavi s popolnim počitkom dela. Shoda se vršita: v Prevaljah pred zadružnim domom za Prevalje, Lješe, Holmec, Guštani; v Črni za Mežice in Črno. — V vsaki občini se izpolnijo politične organizacije tako, da bo sleherni sodrug politično organiziran.

b) Z veseljem pozdravlja konferenca dosedanje uspehe na strokovnem polju; v Lješah in Holmcu je 98% delavcev že organiziranih. Črna, Mežice in Guštani so tudi trdne postojanke. Naj se pospeši delo tako, da bodo vsi delavci člani svojih strokovnih organizacij.

c) Konferenca vidi v zadružnem delu izborni obrambno sredstvo proti odušitvi in špekulaciji ter edino šolo za bodoče naloge proletarijata, odobrava predloženi načrt Konz. društva za Ljubljano in okolico, po katerem se ustanove poleg že obstoječih prodajalcev v Guštani

in Prevaljah še v Lješah, Mežici in Črni; filijala celovškega društva Einigkeit in pa meziško gospodarsko društvo radi tega stopita v likvidacijo ter se združita z konzumnim društvom za Ljubljano in okolico, ki si nadene ime: »Konzumne zadruge za Slovenijo«.

d) V vseh občinah meziške doline se ustanove podružnice Del. izobraž. društva »Svoboda«. V ta namen se izvoli poseben odbor.

e) Vsak sodrug mora biti naročnik enega strankinega glasila — ali dnevnika »Naprej« ali pa tednika »Ljudski glas«. Funkcionarjem se priporoči redno čitanje mesečnika »Demokracija«. Člani del. izobraž. društva »Svoboda« prejemaio leploslovni list »Svoboda« kot svoje glasilo. Povsod se ustanove knjižnice in po možnosti čitalnice.

Konferenca v Prevaljah pomeni važno točko v razvoju delavstva meziške doline. Le tako naprej — uspehi ne bodo izostali.

Načrt glede socializacije v Nemški Avstriji.

Na predsedniški konferenci strokovnih organizacij je imel sodrug dr. O. Bauer predavanje o zakonskih načrtih glede socializacije, ki se sedaj o njih posvetuje socializacijska komisija. Dr. Bauer je izvaljal v glavnem naslednje:

Nad demokratiziranimi obrati bomo poizkusili izvesti socialistično organizacijo, organizacijo, ki bo podrejala obrat interesom skupnosti. To se seveda v vseh industrijskih panogah ne bo dalo izvesti enotomerno. Vobče moremo razlikovati nekakšno delno in popolno socializacijo.

Delna socializacija se bo nadaljevala deloma na uredbah, ki so nastale že med vojno. Med vojno so v prilog vojnega gospodarstva mnoge organizirali industrijske zveze. Te industrijske zveze ne bomo razginali, kjer obstoje; nasprotno si bomo morali prizadevati, da ustvarimo nove, seveda bodo morale biti popolnoma drugačne, kakor so bile doslej. Zakaj doslej je bilo tako, da so tamkaj kapitalisti sedeli skupaj in da je imel državni komisar nadzorovalno pravico, kar je pa imelo skoro le akademichen pomen, ker je stvar vobče manj razumljiva kakor podjetniki. To bi ne bila nikakršna socializacija, in tako si je ne smemo misliti. Pač pa mora postati industrijska zveza pomoček, da obrate, v kolikor utegnejo ostati v rokah podjetnikov, podredi gospodarstvu države in delavcev ter nastavlencev, kakor tudi

LISTEK.

A. Toman:

Zemljene države severnoameriške.

(Dati.)

V dokaz temu naj se navedejo dejstva pravičnemu svetu.

Kralj je odklonil svojo odobritev postavam, dasi so bile nujno potrebne v dobrobit ljudstva. Svotim glavarjem je prepovedal izdajati zakone, dasi so bili neobhodno in nujno potrebni; bili so neveljavni tako dolgo, dokler niso dobili njegovega potrdila — in če so bili prekiniteni, jih je popolnoma zanemaril. Odklonil je izvršitev postav, ki so služile velikim okrajem, če se dotični okraj ni so odpovali pravic zastopstva v državnem zboru, pravici, ki je za ljudstvo neprecenljiva, in ki ogroža samo zatiranje. Kralj je sklicaval državne poslance v nenavadne, nepriladne in od uradnih javnih svi-

sov (public Records) oddaliene kraje, samo zato, da jih utruji in prisili, da so privolili v njegove odredbe. Razpustil je opetovano državni zbor, ker je ta z moško odločnostjo branil pravico ljudstva. Dolgo je po takih razpustih preprečeval volitve drugih poslancev, kar je povzročilo, da se je zakonodajna moč zbudila v splošnem ljudstvu, ki naj jo izvršuje. Država pa je v tem času bila izpostavljena invaziji od zunaj in neredu znotraj. Skušal je omejiti število prebivalstva države, zato je zadrževal zakon o naturalizaciji tujcev, zabranil je zakone, ki so bili v korist priseljencem in je otežkočil razdeljevanje zemlje med nove priselence. Zaviral je vršitev sodstva, ker ni privolil zakona, tičočega se sodnijskih pravic. Odredil je, da so sodniki samo od njega odvisni. Oživel je mnogo novih uradov ter poslal v Ameriko cele tolpe uradnikov, da mučijo ljudstvo in zapravljajo njegovo imetje. Vzdrževal je v mirnih časih stalne armade, ne da bi mu to

dovolil državni zbor, zakrivil je, da je vojaštvo neodvisno od civilnega sodišča, in da je poslednje podrejeno prvemu (namreč vojaškemu sodišču). Zvezel se je s temi, da nas podvrže sodstvu, ki je nasprotno naši ustavi in ki našega zakona ne priznava ter jim dal svoje privilegije, da sodijo po njegovem namišljenem zakonodajstvu; nastanili so veliko vojaštva med nami ter jih ščiti potom navidezne preiskovanja proti umorom, ki so jih ti izvršili nad prebivalci teh držav; prekinil je promet našega trgovstva z vsemi ostalim svetom. Uvedel je davke brez našega privoljenja in nam v mnogih slučajih odrekel pravico do porotnega sodišča. Kralj je kriv, da so se vršile preiskave onstran morja za namišljene zločine. Odpravil je v sosedni provinciji prosti sistem angleškega zakona ter je mesto njega postavil samooblastno vladno, ki naj bi služila kot uzor absolutne vlade, kakršna se bo uvedla po vsej koloniji. Vzel

nam je naše pisane pravice, odvzel nam je najbolj dragocene zakone ter korenito izpremenil obliko našega vladanja. Prekinil je naše zakonodajstvo ter se je proglasil za edinega postavodajalca v vseh slučajih. Napovedal nam je vojno in pleni po našem morju, opustošil je naše obale, zažiga naša mesta in porušil naše ljudstvo. V tem času dovažva mnogo vojaštva tujih plačancev (Nemcev), da dovršijo delo uničenja, opustošenja in trinoštva. vse to se je začelo z neusmiljenostjo in zavratnostjo, kakršne ne poznajo niti najbolj barbari časi. In ki je nevedno vladarja civiliziranega naroda. Prisilil je naše sodržavljane, ki jih je vjel na morju, da obrnejo svoje orožje proti svojim domovini, in da postanejo s tem krvniki svojih prijateljem in bratom. Povzročil je domačo ustaljo in skušal na meah naše dežele dvigniti proti nam indijske divlake, ki ne priznajo nobenemu spolu in nobeni starosti.

V vseh teh slučajih tiranstva smo prosili pomoči v najpomembnejši obliki. Našim opetovanim prošnjam so sledila samo nova tlačanja. Princ, katerega značaj priča vsak čin tiranstva, ni sposoben, da vlada naše ljudstvo. Bili smo vedno prijazni našim britanskim bratom in smo jih večkrat, da naj njih parlament opozarjajo, in ne skuša pridobivati nad nami neupravičene oblasti. Opomnili smo jih na odnošaje izseljevanja in naseljevanja. Sklicevali smo se na njih prirojeno pravičnost in velikodušnost in pri svoji krvni sorodnosti smo jih rotili, da prenehajo s temi nasilstvi, ki morejo dovesti do tega, da prekinemo našo zvezo in občevanje. Toda bili so gluhi za besede pravice in sokrvnosti. Zato moramo slediti ukazom našega eksistenčnega pogoj, ki nas sili k ločitvi ter jih smatramo — kakor vse drugo človeštvo — za sovražnike v vojni, v miru pa za prijatelje.

(Dati prih.)

kah vladnih čet. Tudi predmestje Obernhausen, kjer so komunisti imeli svoje zatočišče, so večinoma očistili. Kljub temu so delavci proglasili splošno stavko za dobo navzočnosti vladnih čet. Augsburg bo služil sedaj kot oporišče akcije proti Monakovemu.

LDU. Berlin, 24. (DunKU.) Kakor zanesljivo doznava »Berliner Tageblatt« iz Augsburga, bo trajala danes začetnja ustavitve vsega osebnega prometa in lokalnih vlakov po vseh železnicah na desni strani Rena in na Bavarskem 8 do 10 dni.

V Saksonski proglašeno obsedno stanje.

LDU. Berlin, 24. (DunKU.) V svrhu vzdrževanja javne varnosti se je v Saksonski proglašilo obsedno stanje.

Italijanska delegacija zapuša Pariz.

LDU. Dunaj, 24. (DunKU.) »Reuter« javlja: Glasom pariške vesti listu »Neuer Tag«, ki dosedaj od druge strani še ni potrjena, je italijanska delegacija došla v položaj, da ji ni več mogoče, udeleževati se konference. Italijanska delegacija zapuša Pariz.

Aprovizacija.

Iz seje mestnega aprovizacijskega odseka z dne 23. t. m. je poročati: Deželna vlada je nakazala mestni aprovizaciji od došlega vlaka ameriške masti in špeha po 1 vagon špeha s približno 7000 kg in 1 vagon masti. Nakazana mast in špeh nikakor ne zadostuje, da bi bilo omogočeno razdeliti maslobo vsemu ljubljanskemu prebivalstvu. Zato odsek sklene, naprositi deželno vlado, da odkaze aprovizaciji vsaj še 1 vagon masti, da bo omogočena razdelitev za celo Ljubljano na osebo po pol kilograma masti ali špeha. Razdelitev bo urediti potem na ta način, da dobe nekateri okrajši špeh, dočim dobe drugi okrajši mast. Seveda bo cena špeha primeroma nižja od cene masti, da ne bo nihče prikrajan, oziroma oškodovan. Od prelema špeha, oziroma masti bodo izključeni člani železniških aprovizacij in Volne zveze, kar je tudi pravično, ker bodo imenovani dobili od svojih aprovizacijskih razdelovalnic ameriško maslobo. — Prvi vlak koruze in pšenice, ki je bila nakupljena po aprovizacijskih nakupovalcih je dospela ravnokar v Ljubljano. Na mestno aprovizacijo odpadajo del pšenice in koruze je bil oddan takoj v mlin, da bo v nekaj dneh omogočeno mestnemu prebivalstvu razdeljevati cenejšo moko oziroma kruh, kot dosedaj. Tudi ostalo nakupljeno žito v Banatu pričakujemo v najkrajšem času v Ljubljani in je drugi vlak že v Osijeku, a ne more vsled transportnih težkoč senkal. — Do srede drugega tedna se peče kot dosedaj kruh iz bele pšenične moke. Od srede naprej se bo 4 dni pekel kruh iz mešanice 20% bele, 30% ržene in iz 50% koruzne moke. Hlebci bodo tehtali po 70 dkg in stane hlebec 1 K 40 vin. Kakšen kruh se bo pozneje pekel, določi aprovizacijski odsek v prihodnji seji. — Največje pomikanje trpi Ljubljana na petrolej. Aprovizacija je ponovno posredovala pri deželni vladi, da dobimo petrolej. Deželni vladi je bilo do danes nemogoče preskrbeti petrolej. Zatrjuje se, da je petrolej že na potu iz Amerike v naše kraje, vendar pa nihče ne ve, kdaj pride. Kakor hitro bo deželna vlada razpolagala s petrolejem, aprovizacija takoj vse potrebno ukrene, da se oddeli Ljubljani, kolikor mogoče velike količine petroleja. — Velika je brezposelnost v Ljubljani in znova grozi številni kategoriji stavbiškega delavstva, da bo brez zaslužka in s tem tudi brez kruha. Zvišanje mezd stavbiškemu delavstvu in podraženje materialij je povzročilo, da se je stavbno delo znatno podražilo. Vsled tega ne dobe podjetništva nobenih naročil in ne bodo mogla zaposliti svojega delavstva. Deželna vlada bo morala na vsak način priskočiti na pomoč in

preskrbeti delavstvu delo, ker od svojih mezdnih zahtev delavstvo ne more popustiti, če hoče živeti. Pričeti je brez odloga z državnim zgradbo stanovanjskih hiš, ne samo vsled važnosti zgradb samih, ampak tudi vsled nujnosti, da se zaposli delavstvo in mu s tem omogoči življenjske pogoje. — Deželna vlada za Slovenijo se naprosi in pozivlja, da preskrbi čimprej po sklepu miru in odprtju mej dovolj manufakturnega blaga iz inozemstva, da se morejo osobito nižji sloji in fiksni nastavljenici primerno obleči; blago naj se odda prebivalstvu po kar najnižjih od vlade določenih cenah in se pri razdelitvi blaga ne sme noben stan protizirati na škodo drugega; komisija vseh strank nadzira pravilno razdelitev in se naj s primernimi odredbami osobito prepreči, da trgovci, ki bi prevzeli razprodajo, ne bi mogli zadrževati in zakrivati blaga in ga potem drugim prodajati po oderuških cenah. Pri določitvi maksimalnih cen ne smejo odločati nikakoli ozirni na posamezne stanove, na pr. na trgovski stan, marveč se morajo upoštevati edinele koristi splošnosti. Enako je postopati tudi pri živilih, ki bi se mogoče oddala trgovcem v prosto razprodajo. Blago naj dobe le oni, ki imajo svoje lastne lokale, da se s tem omeji vsaka manipulacija z blagom in obenem omogoči tudi uspešnejša kontrola. — Odsek izreče tudi nujno zahtevo, da se mora najstrožje nadzirati vsa trgovina z živili in drugimi neobhodnimi predmeti tako glede cen, kot glede načina prodaje. V sumljivih slučajih je najvestneje uradno dognati nakupno ceno in prisvojiti dobiček. Proti vsakemu, ki bi si prisvajal nepostavne dobičke, je nastopati najstrožje.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Josip Petelan.
Tisk »Učt. tiskarne« v Ljubljani.

St. 4944/V. u.

Razglas.

Celokupna deželna vlada za Slovenijo je z naredbo z dne 10. aprila 1919, št. 446, odredila:

§ 1.

Vsak avtomobil in motokikel brez ozira na vrsto in rabnost mora biti najpozneje do dne 30. aprila 1919 prijavljen avtoreferatu deželni vladi za Slovenijo, ki bo vodil evidenco vseh avtomobilov in motokiklov na ozemlju Slovenije.

Prijave na tiskovinah, ki se dobivajo pri avtoreferatu, je kolkovati z 2 K; prijave državnih in vojaških oblasti so kolka proste.

§ 2.

Vsak avtomobil in motokikel dobi na podstavi prijave svojega lastnika evidenčno številko in tablico, ki mora biti pritrjena pri avtomobilih na sprednji steni pred šoferskim sedenjem, pri motokiklih pa na vezniku sprednjih in zadnjih vill.

§ 3.

Vsak avtomobil mora imeti spredaj in zadaj po dotedanjih predpisih (§ 32. naredbi bivšega avstrijskega ministrstva za notranje zadeve z dne 28. aprila 1910.) napravljeno in potrjeno tablico s črkama »SI« in evidenčno številko, ločeno od črk s kratko prečno črto.

Številke do 999 so arabske, tisoči se označujejo z rimskimi številkami; na primer: SI — 905.

Za motokikel zadošča ena tablica s črkama »SI« in z evidenčno številko, pritrjena, kakor je predpisano v § 32. citirane naredbi. Številko pridelj avtoreferent, pričeni z eno, in sicer ločeno za avtomobile in motokikle.

§ 4.

Vsak lastnik avtomobila (motokikla) mora dokazati, da je bil avtomobil (motokikel) že pred dnem 28. oktobra 1918, njegova last, oziroma da ni bil pred označenim dnevom last bivše avstro-ogrske vojne uprave.

V dvomljivih primerih avtoreferent ali njegov zastopnik izvrši ogled avtomobila (motokikla). Stroške trpi — če se izkaže, da so lastnikovi podatki pravilni — deželna vlada za Slovenijo, v nasprotnem primeru pa priglasiatelj.

§ 5.

Vsak avtomobil (motokikel), o katerem sedanji lastnik ne bo mogel dokazati, kar zahteva § 4., bo smatral avtoreferent za demobilizacijsko blago in ga bo zaplenil.

§ 6.

Avtomobili (motokikli), ki prihajajo iz ostalih delov kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev, potem iz tujih držav ter ostanejo več nego 14 dni na ozemlju Slovenije, se morajo istotako prijaviti pri avtoreferentu deželne vlade; o tem dobe lastniki pisмено potrdilo, oziroma, če ostanejo trajno v Sloveniji, našo evidenčno številko.

§ 7.

Označba, navedena v § 3., in evidenčna tablica (§ 2.) morata biti na vsakem avtomobilu (motokiklu) najpozneje do dne 31. maja 1919, pritrjeni na predpisanim mestu. Drugače se bo lastnik kaznoval z globo do 600 K, oziroma z zapornim do šestih tednov.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 19. aprila 1919.

St. 44/12/II.

Razglas.

Za varnostno službo pri parnih kotlih se imenujejo začasno, t. i. do končnoveljavne ureditve te službe, po strohni inženirskih, sledeči državni nastavljenici:

1. Za vse zasedeno ozemlje na Koroškem in Štajerskem, izveniški politični okraj Brežice, stavbni svetnik inž. Ivan Marek v Celju, kot preizkuševalni in izpraševalni komisar;

2. Za politična okraja Krško in Brežice stavbni nadkomisar inž. Ant. Hupka v Krškem, kot preizkuševalni in izpraševalni komisar;

3. Za politična okraja Novo mesto in Črnomelj stavbni nadkomisar inž. Aurel. Kobal v Novem mestu kot preizkuševalni in izpraševalni komisar;

4. Za politične okraje Radovljica, Kranj in Kočevje, stavbni komisar J. Vanek v Ljubljani, ter

5. za politične okraje: Ljubljana mesto in okolica, Litija in Kamnik, stavbni komisar inž. R. Bailon v Ljubljani, oba kot preizkuševalna komisarja.

Kot izpraševalni komisar za okraje navedene pod 4. in 5. posluje stavbni nadsvetnik inž. Leo Bloudek v Ljubljani.

Izpraševanje kandidatov za strojnike pri parnih strojih se poveri ravnateljstvu višje obrtne šole v Ljubljani po lastnem sodbu.

Postavne obvezne prijave kotlov oziroma prošnje za preizkušnjo ali revizijo parnih kotlov kakor tudi prošnje za izpize za službo pri parnih kotlih in parnih strojih naj se vpošiljajo neposredno pristojnim komisarjem oziroma imenovanemu ravnateljstvu.

Izpiti za kotle in stroje se vrše v bivališču poklicanih organov.

Pristojbine za pregledovanje parnih kotlov se določijo sledeče:

Kurilna ploskev	m ²	Pristojbina za preizkušnjo revizijo
manjša kot 25	15—	K 8—
25 do všt. 100	30—	6—
100 do všt. 500	50—	10—
500 do všt. 1000	60—	15—

Način vplačevanja pri državnih blagajnah ostane isti kakor do sedaj. Pristojbine za izpize znašajo:

za kurjače 15 K;
za strojnike 25 K, do sedaj 10 K, ter jih vplača kandidat še pred izpitom v roke komisarja.

V Ljubljani, dne 16. aprila 1919.

Poverjenik za javna dela:

A. Kristan l. r.

Štev. 3401.

Razpis.

Pri državnem kopališču v Doberni se oddasta po javnem razpisu za kopališko dobo leta 1919. proti navedenim letnim najemnim zneskom:

1. Kopališka restavracija s stanovanjem ter vsem restavracijskim in kuhinjskim inventarjem za 1200 kron;

2. kopališka kavarna s stanovanjem in delnim inventarjem za 700 kron.

Za električno razsvetljavo obratnih in stanovanjskih prostorov je posebej plačati pavšalne zneske in sicer za restavracijo 800 kron ter za kavarno 260 kron za sezajo.

Navedena najemninska zneska je smatrati za najmanjša ponudka, vendar poverjenstvo za javna dela pri oddaji ni vezano na najvišje ponudke.

Ponudbam, katere naj se yložje do dne

30. aprila 1919

pri poverjenstvu za javna dela je poleg ponudbe najemninskega zneska priložiti dokaze: 1. o strokovni usposobljenosti, 2. o narodnosti in 3. o zadostni višini obratne glavnice.

Natančnejša pojasnila daje upraviteljstvo kopališča v Doberni oziroma so tam razvidna, ter se priložinja, da se najemne pogodbe pri ugodnih primerih na jesen lahko za več let podaljšajo.

V Ljubljani, dne 18. aprila 1919.

Poverjenstvo za javna dela.

— Dve dobro izvežbani

moški pisarniški moči,

zlasti zanesljivi v računovodstvu,

sprejme

rudarsko oskrbnitvo SHS v Velenju.

K 500— poštenjaku, kateri vrne dne 19. aprila ob pol 2. uri popoldne na poti čez jubilejni most zgubljeno listino z vsebino K 1700 do 1800. Sprejme in izplača Anončna eksp. Al. Matelič, Ljubljana.

Več čevljarjev

za prvovrstno zobčano delo sprejme takoj
Čevljarska zadruga iz Mirna, sedaj v
Vrbovcu pri Mozirju. Oglasi se pisмено!

„CROATIA“

zavarovalna zadruga v Zagrebu

ustanovljena od mestne občine Zagreba leta 1884

sprejema

v elementarnem in življenjskem oddelku

vsakovrstna zavarovanja pod najugodnejšimi pogoji in najmodernejšimi tarifi.

— Zahtevajte prospekte —

katere pošilja in daje vsa potrebna pismena in ustmena pojasnila

Glavno zastopstvo za Slovenijo,
Stari trg št. 11 Ljubljana Stari trg št. 11.

Sprejemamo sposobne potnike in zastopnike, katerim se nudi prilika velika zaslužka.

— Dejniška glavica —
K 15.000.000.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani.

Poslovnica razredne loterije.

Podružnice: v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in Mariboru.

Rezervni fond i okroglo
K 4.000.000.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, financira erarične dobave in dovoljuje aprovizacijske kredite